

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati (oglas): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 21.

V Ljubljani, dne 22. maja 1915.

Leto III.

Podpišite drugo vojno posojilo!

V drugič, odkar se je pričela od sovražnikov nam vsiljena vojna, se obrača država do celokupnega prebivalstva s povabilom in pozivom, da ji da na razpolago denarna sredstva, ki jih potrebuje za nadaljevanje in srečno završitev boja.

Sijajen je bil uspeh prvega vojnega posojila; presenetljivo je učinkoval na tiste kroge, ki so tolikrat podcenjevali našo sposobnost in moč; uničevalno je vplival na naše sovražnike.

Še sijajnejši mora biti uspeh drugega vojnega posojila!

In to bo, ako bo vsakdo v resnici prispeval po svojih močeh, ako bo vsak, zaupajoč v državo in njeno silo, izpolnil svojo dolžnost, kakor jo izpolnjujejo v junaški, požrtvovalni hrabrosti na bojišču naši očetje, sinovi in bratje.

Udeležba pri vojnem posojilu ni nikaka žrtev, temveč se ž njo plodonosno naloži glavnic!

Zatorej podpišite vsi drugo vojno posojilo!

Podpisovanje (priglašanje) se začne 8. maja in se konča 29. maja 1915, opoldne ob 12. uri.

Pogoji za podpisane so še ugodnejši kot pri prvem vojnem posojilu.

Podpisovalna cena je določena le s 95 K 25 v in ker so se banke odpovedale na svojo polodstotno provizijo, celo le s 94 K 75 v. To posojilo je plačljivo po 10 letih.

Kdor je plačal 94 K 75 v, dobi dne 1. maja 1925 vrnjenih 100 K.

Za to uživa visoko obrestovanje po $5\frac{1}{2}$ K za 94 K 75 v, t. j. $6\frac{1}{4}$ odstotkov skozi 10 let. Obresti se izplačujejo v polletnih obrokih, dne 1. maja in dne 1. novembra po dospelosti.

Od poštno hranilnice ustanovljena rentna hranilnica omogočuje z deleži po 75, 50 in 25 K tudi manj premožnemu nabavljenje — ravnotako mu nudi možnost, da zamenja svoje deleže zopet v gotovino, če bi bil v teku 10 let morebiti prisiljen načeti svoje prihranke.

Premožnejši lahko nabavijo kose po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 K.

Pri zneskih do 200 K je treba nabavno ceno plačati takoj pri priglašenju.

Kdor podpiše nad 200 K, plača pri prijavi 10 odstotkov priglašene podpisanega zneska, dne 26. junija in 27. julija po 25 odstotkov, dne 27. avgusta 20 odstotkov in ostanek 24. septembra 1915.

Prijave se lahko vrše pri vseh poštnih uradih, davkarijah, bankah in hranilnicah in se dajejo istotam tudi vsa natančnejša pojasnila.

Avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila dajeti v svrhu nabave vojnega posojila pod jako ugodnimi pogoji posojila na vrednostne papirje, blagajnica za vojna posojila pa poleg tega tudi proti zastavi hipotekarnih terjatev, tako da se morejo tudi hipotekarni upniki, ki ne razpolagajo z gotovino, brez nadaljnega udeležiti te akcije.

Ti ugodni pogoji, ki jih izpolnijo lahko tudi manjpremožni, mali hranilci, nudijo vsakomur možnost, da podpiše, zatorej

naj tudi vsak podpiše drugo vojno posojilo!

Država je danes najboljši dolžnik, najvarnejši plačnik. Z bogatimi obrestmi dobi vsak svoj denar povrnjen, kdor podpiše vojno posojilo. Pomaga državi, še bolj pomaga samemu sebi.

Pridno prebivalstvo Kranjske je bilo vsikdar opora države. Vojaki iz Kranjske krvave in zmagujejo za čast in slavo naše, stare, ljubljene Avstrije. — Tudi sedaj, ko naj se dajo državi sredstva za nadaljevanje in zmagonosno završitev boja, se ne bo noben Kranjec obotavljal in pomišljal, temveč bo krepko sodeloval za končno zmago in mirno bodočnost.

Zatorej podpiši vsakdo drugo vojno posojilo!

V Ljubljani, dne 14. maja 1915.

C. kr. deželni predsednik:

Baron Schwarz s. r.

Vstop Avstro-Ogrske v vojno.

(Dalje.)

V Echelonu levo zadaj, onstran Visle, sta varovala Danklovo armado krakovska skupina generala kavalerije pl. Kummra in nemški domobranski kor pl. Woyrscha. Vzhodno od te armade je stal general infanterije vitez pl. Aufferberg z dunajskim, kašavskim in litomeřiškim korom, ki se je ravnokar dovažal, in pa z nanovo sestavljenim 17. korom, nekako na črti Tarnograd, Niemirow (ob cesti Przemysl-Ravaruska); pred njim je bil prostor za prodiranje med Wieprzem in Huczwo, levim dotokom Buga. Ta napadalna skupina je imela okroglo 300 bataljonov, 150 škadronov in ravno toliko baterij. Okoli Lvova naj bi general kavalerije vitez pl. Brudermann do 25. avgusta zbral graški, inomostski in večji del Lvovskega kora. Ta skupina naj bi v slučaju potrebe podpirala armado Aufferbergovo, ali pa nastopila proti sovražnim vpadom iz obmejnega odseka Sokal-Brody proti Lvovu. Končno naj bi general infanterije pl. Kövess s sedmograškim korom, ki je bil poslan iz Stanislava v Przemyslany, in pa z infanterijskimi divizijami, ki so bile ob enem z več kavalerijskimi divizijami poslane v okolico južno od Zloczowa, kolikor mogoče zadrževal sovražnika, ki bi morda prodiral čez Tarnopol in od zgornjega Zbrucza. Za pozneje mu je bila v podporo še zagotovljena armada generala kavalerije pl. Böhm-Ermollija, budimpeštanski in temešvarski kor. Ta armada je imela ukaz, priti dne 25. avgusta v odsek Dnjestra Zydaczow-Halicz. Vseh skupaj je bilo 200 bataljonov, 170 škadronov in 130 baterij, ki naj bi se sovražnikom, ki so bili javljeni na severo-vzhodu in vzhodu, toliko časa upirala, da bi naša napadalna skupina ruske vojne moči med Vislo in Bugom napadala in porazila. Te odredbe so dovedle v smeri, ki je bila za prvo odločitev izbrana in vsled okoliščin, naravnost prisiljeno pogojena, v resnici do dveh uspehov: do zmag pri Krasniku in Zamošč-Komarovu.

Dne 23. marca: Frontalni ruski napad z veliko premočjo. Vzamejo nam okop, pa ga zopet izgubijo. Naši domobranci dobijo povelje naj se umaknejo. Brigada zavzame 24. marca zjutraj že pripravljene okope tri kilometre južno severno od Sremelnye. Prvič poskušajo Rusi pritiskati za našimi, sicer se po navadi mirno vsedejo v zavzete jarke ter se pomikajo šele čez par dni naprej.

V noči od 24. na 25. marca napade sovražnik naše pozicije pri Szemelnye. Na pomoč prihitijo naši brigadi „belgijci“ in pa mariborski domobranci. Naši ujamejo cel ruski bataljon.

Drugi dan je prekoračila brigada Zahradniczek, ne da bi bila prisiljena, na zadobljeno povelje in brez vsake izgube višino Makovicza ter se je utrdila pri Zboro. Tu stoji še vedno. Sovražnik je v treh tednih ni upal več napasti.

General Kojčev je izgubil v bojih od 19. do 25. marca tri četrtine svojih ljudi. Njegove kompanije so štele nazadnje le še po 60 mož. Dobil je sicer takoj nadomestila, toda kakšna! Neizvežbane, stare možje, v civilnih oblekah, le plašč, čepica in bluza so vojaške. Ruske armadne skupine so razbite, rezerve je porogoltnila linija. Ruska infanterija strelja slabejše kakor le kdaj.

Ruska artiljerija ni oddala od 10. aprila sem niti enega strela. Štedi z municijo in strelja nesigurno.

Moralo ruskih čet je spoznati po tem-le dogodku: Dne 7. aprila je udaril gm. Zahradniczek z dvema kompanijama na Zboro; prišlo je do malega uličnega boja, ki nas je stal le enega moža. Rusi so streljali — luknje v nebo.

Na ruski fronti vlada molk. Višji štabi so se umaknili daleč nazaj.

Ruska aprovizacija: Hlebec gnusno plesnivega kruha za 6 dni, porcija mrzlega kuhanega mesa, pa ne vsak dan, tu pa tam konzerve. Mezdnih knjig nimajo več in dostikrat ne dobijo vojaki mezde izplačane. Kompanijski komandanti so večasih praporščaki. Municija infanterije je že zastarela: mesto novih špičastih krogel rabijo že stare ogivalne projektele.

Naši alpinci so zdravi in bojeviti. Kar sem videl v zadnjih dveh tednih ob celi naši fronti, to dela name vtis odločne zmage cesarskega orožja.

II.

Nevenljivo slavo so si priborila napadalna sila, žilavost in do smrti neupogljiva hrabrost naših čet v vročih bojih, s katerimi je naš sunek proti severu zanesel zmago globoko v sovražno deželo. Ta orjaška borba obsega s svojimi bogatimi dogodki sama toliko borb, prask in bitk, kakor sicer v preteklosti dobro izrabljeno vojno leto.

Ne meneč se za nepopisne težave in napore, se je izvila armada Dankl brez odmora skozi zloglasni

močvirski in gozdni pas pokrajine pri Tanevu, da se takoj vrže na najbližnjega sovražnika. Še 23. avgusta so okusile čete krakovskega in deli požunskega zbora v bitki pri Polichni, kaj pomeni v moderni vojni napadati hrabrega sovražnika, ki stoji v utrjenih pozicijah in ki ga izborna podpira močna artiljerija. Njih viharna moč in hrabrost je premagala vse težkoče in boj je valovil oba prihodnja dneva okrog Krasnika, kjer so se Rusi, očitno močno ojačeni, ustavili za nov odpor. Istočasno so bile višine pri Krasnopolu pozorišče ljutih ruskih napadov, naperjenih proti desnemu krilu armade Dankl; ti napadi so se razbili ob stovitnosti srednjegališkega in požunskega zbora in niso mogli niti preprečiti, da bi bili pridobili prostora. Krasnik na zahodu vedno bolj in bolj obkrožajoč ter si varujoč hrbet z zmagovito bitko pri Kluczkowicah, je prisilil krakovski zbor junaške branitelje Krasnika dne 26. zvečer, da so se umaknili, nakar se je umaknila tudi skupina pri Frampolu, Tridnevni boji, ki jih označujemo z imenom bitke pri Krasniku, so se končali s sijajno zmago.

(Dalje prihodnjič.)

Svetovna vojna.

Uradna poročila.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Ruska armada se umika na Jaroslaw in Przemysl. — Rzeszow v naših rokah.

Uradno razglašajo dne 12. maja opoldne.

Poraz ruske 3. in 8. armade se veča od dneva do dneva. V nerednih kolonah, deloma v popolnem begu valove čete in tren teh dveh armad nazaj v smeri na Jaroslaw-Przemysl in Chyrow. Iz prostora Sanok-Lisko bežeče močne sovražne sile napadajo z juga sem naše kolone, ki so prodrle preko Baligroda in Polane. Zmagovite čete so na nadaljnjem zasledovanju prekoračile doleno Wisloko, zavzele Rzeszow. Dinow, Sanok in Lisko so v naši posesti. V zapadni in srednji Galiciji se je sedaj jela majati tudi ruska karpatska fronta, vzhodno od prelaza Uzsok. Tudi tu napadajo na celi fronti nemške in avstro-ogrske čete, sovražnik pa se umika v prostoru pri Turki, v dolinah Orawe in Opora.

Severno od Visle so naše čete prodrle preko reke Nide.

V jugovzhodni Galiciji so močne ruske sile udarile preko Dnjestra v smeri na Horodenko. Zaleszczyke smo izpraznili. Borba tam še traja.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

V zapadni Galiciji je nemški bataljon ujel 4500 Rusov.

Veliki glavni stan, dne 12. maja.

Jugovzhodno bojišče. Naše zasledovanje med Karpati in Vislo je ostalo v polnem teku. Sovražniku smo tudi nadalje zadali težke izgube. Tako je bataljon 4. gardnega pehotnega polka sam ujel 14 častnikov, med njimi 1 polkovnika, 4500 mož, ter vplnil 4 topove, 1 vpreženo stotnijo strojnih pušk in 1 багаžo. Zavezniške čete so prekoračile San med Sanokom in Dynowom. Dalje proti severozapadu so dosegle okolično Rzeszow-Mielec. V Karpatih ob obeh straneh Stryja se boreče čete so vrgle sovražnika iz njegovih pozicij.

Vrhovno armadno vodstvo.

Od 2. do 12. maja je bilo ujetih 143.000 Rusov ter uplenjenih 100 topov in 360 strojnih pušk.

Uradno razglašajo dne 13. maja:

V novembarski in decembarski bitki pri Lodzu in Limanowi izvojevane zmage zavezniških nemških in avstro-ogrskih čet so prisilile takratno rusko fronto v Poljski in Zapadni Galiciji v razsežnosti skoro 400 kilometrov, da se je umaknila.

Takrat se je razbil od sovražnika nameravani pohod v Nemčijo na izkušeno borbeno silo si zvestih zavezniških čet.

Od januarja 1915 do sredi aprila so Rusi zaman izrabljali svojo premoč, da bi udrli preko Karpatov na Ogrsko.

Z ogromnimi izgubami se je ta načrt v večesečnih srditih bojih popolnoma ponesrečil ob junaštvu in žilavosti naših čet.

S tem je napočil čas z mogočno združenimi četami obeh držav, potolči sovražnika v skupnem napadu.

Zmaga pri Tarnowu in Gorlicah ni samo osvobodila zapadne Galicije od sovražnika, marveč je tudi omajala vso rusko fronto ob Nidi in v Karpatih.

Izrabljujoč prvi uspeh so zmagovite čete v desetdnevni bojih do uničenja potolkle rusko 3. in 8. armado, prehitile prostor ob Dunajcu in Beskidih do reke San in s tem priborile 130 km domačih tal.

Bogat plen je padel v roke zmagovalcev.

O 2. do 12. maja znaša celotno število ujetnikov, ki so jih zajele vse armade, 143.500 mož. Nadalje okrog 100 topov in 360 strojnih pušk.

K temu je prišteti še vse one, ki so po dogodkih presenečeni zamudili, da bi se pridružili umikajočim se četam, in ki sedaj osamljeni blodijo po Karpatskih gozdovih.

Tako se je štab ruske 48. pehotne divizije z generalom Konilovom včeraj za hrbtom naših armad pri Odrzechovi vdal našim četam. Zmedenost umikajočega sovražnika označuje dejstvo, da je naš 9. kor v zadnjih treh dneh ujel vse vprek pomešano moštvo peterih ruskih polkov.

Oprema, ki jo je sovražnik več mesecev shranjeval, zaloge vsake vrste, strelivo in drug vojni material, vse to je vzpričo brzega prodiranja zasledovalcev ostalo v ruskih etapnih postajah in bo mogoče vse to zbrati šele sedaj.

Severno od Visle so avstro-ogrske čete prodrle preko Stopnice.

Nemške čete so zavzele gubernijsko glavno mesto Kielce.

Vzhodno od prelaza Uzsok so včeraj nemške in honvedske čete v naskoku zavzele več ruskih višinskih pozicij, so prodrle južno od Turke in ujele 4000 mož. Napad nadaljujemo tu, kakor tudi v smeri na Skole.

V jugovzhodni Galiciji napadajo močne sovražne čete preko Horodenke.

Končno naj omenimo, da ruski komunisti zadnjih dni, očitno z namenom, da bi zmanjšali naše in nemške uspehe, vse zanikujejo in označujejo kot namenoma krivo poročano. To je prepričevalen dokaz za velikost ruskega poraza, zakaj ta poraz ne povzroča sedaj samo zmede v akcijah čet na bojišču, marveč tudi v oficijalnih poročilih najvišjega ruskega armadnega vodstva.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Rusi se umikajo v ruski Poljski. — Naše čete so prodrle do črte Dobromil-Stary Sambor.

Uradno razglašajo dne 14. maja opoldne:

Sovražnik nadaljuje svoje umikanje v ruski Poljski in ga je prenesel tudi na odseke dosedanje fronte ob Pilici. Vzhodno od Piotrkova do gorenje Visle zasledujejo zavezniške armade Woysch in Dankl umikajočega se nasprotnika. Njihove čete so se nastanile v pogorju, severovzhodno od Kielc. Pred armado nadvojvode Josipa Ferdinanda se umikajo Rusi v srednji Galiciji preko Sana, na prostoru Dobromil—Stary Sambor pa pred sprednjimi četami armad Borojevič in Böhm Ermolli v severovzhodni smeri. Po bojih z zadnjimi četami so naši voji dospeli do višin jugozapadno od Dobromila in Starega Sambora. Splošnemu prodiranju so se sedaj pridružile tudi zavezniške čete armade Lisingen, ki prodirajo preko Turke in Skole.

Bitka v jugovzhodni Galiciji še traja. Močne ruske sile so prodrle preko Obertyna do severno od Sniatyna in do Machale.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Pred Przemyslom. — Rusi se umikajo tudi na črti Kielce-Inowlodz.

Veliki glavni stan, dne 14. maja.

Jugovzhodno bojišče. Sprednje čete armade generalnega polkovnika pl. Mackensena stoje pred Przemyslom in na levem bregu dolnjega Sana. Na desni in levi od tod nadaljujejo zavezniške čete zasledovanje v smeri Dolina-Dobromil na eni strani in preko Polanice (na Visli) - Kielce na drugi strani. Tudi od Kielc do Pilice pri Inowlodzu niso mogli Rusi držati svojih pozicij in se jadrno umikajo proti vzhodu.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rudnik, Ležajsk, Jaroslav, Dobromil, Boryslav v rokah zavezniških čet. — Naš X. armadni zbor pred Przemyslom.

Uradno razglašajo dne 15. maja:

Ruske armade na Poljskem in v Galiciji se nadalje umikajo. Na celi fronti, od Novega Miasta ob Pilici do južno od Dnjestra v okolici Doline, prodirajo zavezniške armade. Ob Sanu so naše čete zavzele Rudnik in Ležajsk, Jaroslav pa nemške čete. Avstro-ogrski X. armadni zbor iz srednje Galicije stoji pred vrati svojega domovinskega mesta Przemysl. Bolj proti jugu so Dobromil, Stary Sambor in Boryslav zopet v naši posesti. Zavezniške čete armade Lisingen so dospele do vrhov jugozapadno od Doline. Na črti ob Prutu Rusi še napadajo. V ljutih bojih severno od Kolomeje je koroška in štajerska pehota armade in domobranstva v žilavem vztrajanju krvavo odbila vse ruske napade.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Zavezniške čete so prodrle čez Klimontov. — Naše čete so vkorakale v Sambor ter odbile ruske napade severno od Kolomeje.

Uradno razglašajo dne 16. maja:

Na ruskem Poljskem zasledujejo zavezniške sile južno od Pilice sovražnika, so ga pregnale z gorovja od Kielc do gornjega teka Kamniene in so vzdolž Visle prodrle na višine severno Klimontova. Na prostoru

ob Sanu Rudnik-Przemysl so bile zadnje ruske čete z zapadnega brega reke vržene nazaj in je bilo napravljenih mnogo tisoč ujetnikov. Iz gozdnih Karpat prišle armade nadaljujejo svoje prodiranje. Močna ruska zadnja straža je bila včeraj blizu višine Magiera razgnana, 7 topov, 11 strojnih pušk zavojevanih in nad 1000 ujetnikov ulovljenih. Naše čete so dopoldne z godbo na čelu in navdušeno pozdravljene prišle v Sambor. V jugovzhodni Galiciji, severno Kolomeje, so bili odbiti novi napadi Rusov in sovražniku vzeto eno opirališče. Dalje vzdol Pruta do državne meje vlada razmeroma mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Zavezniški nadaljujejo ofenzivo med Pilico in gorenjo Vislo.

Veliki glavni stan, dne 16. maja.

Jugovzhodno bojišče. Med Pilico in gorenjo Vislo in ob obeh straneh Omulewa so se ponesrečili močni ruski nočni napadi s težkimi izgubami za nasprotnika, ki je ostavil v naših rokah 245 ujetnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Veliki glavni stan, dne 15. maja:

Jugovzhodno bojišče. V prostoru južno od dolnje Pilice do Visle so zavezniške čete zasledovale nadalje se umikajoče Ruse. Mostno utrdbo pri Jaroslavu ob Sanu smo včeraj v naskoku zavzeli. Bok ob boku z avstro-ogrsko armado, v katere zvezi stoje, so dospele čete generala von der Marwitz v okolico Dobromila. Bolj proti jugu tudi povsod nadaljujemo zasledovanje. Zavezniške čete so na mnogih krajih dospele do izhodov iz gorovja. Vrhovno armadno vodstvo.

Napredovanje zavezniških čet. — Drohobicz v naših rokah.

Uradno razglašajo dne 17. maja opoldne:

V razmerju s trdovratnimi boji preteklega tedna je potekel včerajšnji dan na celi fronti v splošnem brez bistvenih dogodkov. Armade so nadalje pridobile na prostoru. Kolone, ki so prodrle proti gorenjemu Dnjestru, so z oddelki sedaj zavzele tudi Drohobicz, ujele nadaljnjih 5100 sovražnikov ter uplenile 8 strojnih pušk.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Zavezniške čete prodirajo med Pilico in gorenjo Vislo. — Boj za Przemysl.

Veliki glavni stan, dne 17. maja.

Jugovzhodno bojišče. Nadaljujemo prodiranje med Pilico in gorenjo Vislo, kakor tudi na fronti Sambor-Stryj-Stanislawov.

Pri Jaroslavu in severno od tod se nam je na več točkah posrečilo, prekoračiti reko San.

Za Przemysl se vrše boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

Od 1. do 15. maja so naše čete ujele 174.000 mož ter uplenile 128 topov in 368 strojnih pušk.

Uradno razglašajo dne 18. maja:

Zavezniške čete so po srditih bojih na več točkah izsilile prehod preko Sana in se nastanile na vzhodnem

rečnem bregu. Ruske napade smo povsodi krvavo odbili ter sovražnika potisnili v vzhodni smeri.

Na gorenjem Dnjestru se vrše ljuti boji. Na črti ob reki Prut nobenih posebnih dogodkov. Posamne ruske navale, severno od Kolomeje, smo zavrnil.

Celotno število v prvi polovici maja zajetih ujetnikov se je zvišalo na 174.000 mož. K temu je še prišteti 128 uplenjenih topov in 368 strojnih pušk.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Zavezniške čete so prekoračile San. — Veliki boji v Poljski in Galiciji.

Veliki glavni stan, dne 18. maja.

Jugovzhodno bojišče. Severno od Przemysla, južno od Jaroslawa do izliva Wisloka v San so nemške in avstro-ogrške čete priborile prehod preko Sana. Nasprotnik se tu umika dalje proti vzhodu in severovzhodu.

Med Pilico in gorenjo Vislo, Gilzo in Logowom, jugovzhodno od Przemysla, kakor tudi v okolici Stryja se od včeraj vrše večji boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z nemško-ruskega in nemško-francoskega bojišča.

Veliki glavni stan, dne 12. maja.

Vzhodno bojišče: Pri Szawlih se vrši še neodločen boj. Na reki Bzuri smo uničili neki ruski bataljon, ki je poskusil prekoračiti to reko.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boj pri Šavlih traja. — Nemško prodiranje do Sana. — Nemške čete južno in severozahodno od Kjele. — Nemoj ujeli 103.500 Rusov in uplenili 69 topov in 250 strojnih pušk, naši pa preko 40.000 Rusov.

Veliki glavni stan, dne 13. maja.

Vzhodno bojišče. Položaj je neizpremenjen.

Jugovzhodno bojišče. Armadna skupina generalobersta pl. Mackensena je dospela včeraj na zasledovanju v pokrajino Dubilcko ob Sanu-Lancut (ob dolnjem Wisloku) — Kolbussowo (severovzhodno od Dembice). Pod učinkom tega napredovanja so se umaknili Rusi tudi iz svojih pozicij severno od Visle. Tam so dospele čete generalobersta pl. Woyrscha, sledeč sovražniku tik za petami, do pokrajine južno in severozahodno od Kjele. V Karpatih so izvojevale avstro-ogrške in nemške čete pod generalom pl. Linsingenom vrhove vzhodno zgornjega Stryja. Ujele so pri tem 3650 mož in uplenile 6 strojnih pušk. Sedaj, ko se bližajo armade generalobersta pl. Mackensena trdnjavi Przemysl in dolnjemu Sanu, je mogoče dati približno sliko plena iz bitk pri Gorlicah in Tarnovu in iz drugih zasledovalnih bojev. Te armade so do sedaj ujele 103.500 Rusov ter uplenile 69 topov in 250 strojnih pušk. V teh številkah ni plen v Karpatih in severno od Visle se borečih zavezniških čet, ki daleč presegajo 40.000 ujetnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Borba pri Szawlih. — Odbiti ruski napadi ob Njemenu in pri Przasznyszu.

Veliki glavni stan, dne 14. maja.

Vzhodno bojišče: Pri Szawlih tudi včeraj boji še niso bili zaključeni. Severno od Njemena na doljeni

Dubissi smo pri nekem nočnem napadu zajeli 80 ujetnikov. Zpadno od Przasznysza so prodrli deli prvega turkeštanskega armadnega kora po štirikratnem brezuspešnem naskoku do naših sprednjih jarkov. Zvečer smo sovražnika povsodi prepodili. Imel je težke izgube. Ujeli smo 120 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti ruski napadi v zapadni Rusiji.

Veliki glavni stan, dne 15. maja.

Vzhodno bojišče. Po mimoidočem majhnem uspehu sovražnika, ki nas je stal 3 tope, smo ustavili prodiranje močnih ruskih čet pri Šavlih. Sovražni napadi na doljno Dubisso so se izjalovili. Sovražnik je poslal sedaj hitro tudi v pokrajino, južno od Njemna ojačenja. V bojnem stiku s temi še nismo. Pri Avgustovu in Kalvariji smo odbili neki sovražni napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

Veliki glavni stan, dne 16. maja.

Vzhodno bojišče: V okolici Szawel smo brez truda odbili ruski naval. Število ujetnikov, ki smo jih tamkaj v zadnjih dneh zajeli, znaša več kakor 1500.

Ob Dubissi severozapadno od Ugianov se je moral neki majhen oddelek izogniti močnim ruskim silam, izgubil je dva topa.

Dalje proti jugu pri Eiragoli smo odbili Ruse, pri čemer so izgubili 120 ujetnikov.

Severno in južno od Augustowa, kakor tudi na fronti Sambor (40 kilometrov jugovzhodno od Przemysla) Stryj-Stanislawow nadaljuje armada svoje prodiranje.

Na dolnjem Sanu od Przemysla navzdol je sovražnik pričel z odporom.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti ruski napadi v zapadni Rusiji.

Veliki glavni stan, dne 17. maja.

Vzhodno bojišče: Na reki Dubissi, v okolici Eyragole in Czejkiszkov, kakor tudi južno od Njemena pri Mariampolu in Lutwinowu, smo odbili sovražne napade.

Med ujetniki, zajetimi pri Szawlih, smo konstatirali novince letnika 1916, ki so se vežbali samo štiri tedne.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ponesrečeni ruski napadi ob Dubissi. — 1700 Rusov ujetih.

Veliki glavni stan, dne 18. maja.

Vzhodno bojišče: Na Dubissi in v okolici Eyragole smo zopet odbili močne sovražne napade. Na južno od Njemena vrženim ruskim četam so naši voji izvršili napad v splošni smeri Gryszkabuda, Syltowty, Szaky. Boj še traja. Včeraj smo ujeli 1700 Rusov.

Severno od Wisloke je naša konjenica potisnila sovražno. Ruski napadi na Mariampol so se izjalovili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Dunkerque zopet obstreljevan. — Nemški uspehi.

Veliki glavni stan, dne 12. maja.

Zapadno bojišče: Sovražni letalci so včeraj metali na belgijsko mesto Brügge bombe, ne da bi v vojaškem

oziru napravili kake škode. Vzhodno od Yperna smo zavzeli važno višino, ki so jo branili šotski gorjanci. Dunkerque znova obstreljujemo. Vzhodno od Dixmuidena smo sestrelili na tla neki angleški zrakoplov. Jarki, ki so jih Francozje v zadnjih dneh osvojili med Carencyjem in Neuwillom, v okolici, severno od Arrasa, so še v njihovi posesti. Sicer so bili tudi včeraj brezuspešni vsi sovražnikovi poskusi, da bi prebil našo fronto. Njegovi napadi so bili zlasti naperjeni proti našim pozicijam vzhodno in jugovzhodno od Vernellesa, proti Loretski višini, proti krajema Ablain, Carency, kakor tudi proti našim pozicijam, severno in severovzhodno od Arrasa. Vsi navali so se razbili z najtežjimi izgubami za sovražnika. Sovražnikov poskus, da bi nam zopet odvezel Hartmannsweilerkopf, se je izjalovil. Po močni artilerijski pripravi so francoski alpinci tu sicer vdrlji v našo stražnico, a smo jih takoj zopet prepodili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški uspehi v Franciji.

Veliki glavni stan, dne 14. maja.

Zapadno bojišče: Močni angleški napadi proti naši, pred Ypernom nanovo zavzeti fronti, so se ponesrečili s težkimi izgubami za sovražnika. Na cesti Menin—Ypern smo pridobili v smeri Hooge nadalje na ozemlju. V okolici jugozapadno od Lilla je sovražnik po močni artilerijski pripravi napadel samo na posamnih točkah. Vse napade smo odbili. Ob Loretski višini in severno od Arrasa je dan potekel razmeroma mirno. Večjih napadov sovražnik ni izvršil. Naše izgube pri odvetju Carencyja znašajo 600 do 700 mož. Nadaljnji sovražnikov napadalni poskus, da bi nam zopet odvezel severo-zapadno od Berry au Baca pridobljeni del streškega jarka, se je znova ponesrečil. Med rekama Maas in Mosel se je v Pretrskem gozdu sovražni naval pred našimi pozicijami razbil v našem ognju. Zrakoplovce francoskega biplana, ki smo ga prisilili, da se je pri Hagenan spustil na tla, smo ujeli.

Vrhovno armadno vodstvo.

Veliki glavni stan, dne 15. maja.

Zapadno bojišče. Pri Steenstraatu ob Yperskem kanalu smo zavrnilo nočni sovražni napad. Na cesti St. Julien-Ypres smo nadalje napadali ter smo napredovali; ujeli smo 3 angleške častnike s 40 možmi in eno strojno puško. Število od 23. aprila pri Ypresu od nas neranjenih ujetih se je zvišalo na 110 častnikov in 5450 mož, k čemer prihaja še nad 500 ranjenih ujetnikov. Jugozapadno od Lilla so se razvili tudi včeraj hudi artilerijski boji. Sovražnih pehotnih napadov tam ni bilo. Na višini Loretto smo vzdržali večino sovražnih napadalnih poskusov. Napad severno od višinske skupine, ki je došel v naše jarke, smo odbili s težkimi izgubami za sovražnika. Pri izpraznenju Carencyja in zapadnega dela Ablaina smo izgubili, kakor je bilo sedaj dognano, neki poljski top, ki je bil vzidan v prednji vrsti, in nekaj metalcev min. Razen tega je padlo nazaj v sovražnikove roke 5 prej od nas vzetih francoskih topov, in sicer 3 majhni revolverski topovi in 2 možnarja, katera smo uporabljali kot metalca min. Severno od Arrasa je vladal splošno mir. Južno od Aillyja, vzhodno od Maase, smo zavzeli nekaj sovražnih jarkov, pri čemer smo ujeli 52 ranjenih in 160 neranjenih Francozov, med njimi poveljnika nekega bataljona. Odbili smo 3 sovražne napade na naše pozicije ob cesti Essey-Flirey. V gozdu

Le Pretre smo zavzeli, ko se je danilo, s sunkom neki sovražni jarek ter ujeli pri tem nekaj sovražnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Srditi boji na francoskem bojišču.

Veliki glavni stan, dne 16. maja.

Zapadno bojišče: Severno od Yperna napadajo od danes zjutraj zamorske čete brez ozira na lastne izgube naše pozicije zapadno od kanala pri Steenstraate in Het Sasa. Pri Het Sasu smo odbili vse napade, pri Steenstraate boj še traja.

Jugozapadno od Lilla so pričeli Angleži po močni artilerijski pripravi s pehotnim napadom proti naši poziciji južno od Neuwe Chapelle. Ta napad smo večinoma že odbili. Na posamnih točkah se še vrše boji.

Dalje proti jugu ob obeh straneh Loretskega gorškega hrbita, pri Souchezu, kakor tudi severno od Arrasa pri Neuwillu so se ponovni francoski napadi razbili ob našem ognju.

Posebno močne izgube so imeli Francozi na Loretski višini, pri Souchezu in Neuwillu.

Zapadno od Argonov smo zvečer z napadom osvojili močno francosko oporišče v širini 600 metrov in globini 200 metrov — severno od Ville sur Tourbe in je držali proti trem nočnim napadom, pri katerih je imel sovražnik zelo velike izgube.

V naših rokah je ostalo mnogo materijala in 60 ujetnikov.

Med rekama Mosel in Mas se vrši na celi fronti živahen artilerijski boj.

Pehotni boji so se vneli samo na zapadnem robu Pretrskega gozda, kjer pa boj še ni zaključen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Veliki glavni stan, dne 17. maja.

Zapadno bojišče. Severno od Yperna, zapadno od kanala pri Steenstraate in Het Sasu, smo opustili svoje najsrednejše pozicije ter umaknili tamkaj se nahajajoče slabe čete na svojo glavno pozicijo na vzhodnem bregu kanala, da bi s tem preprečili izgube vsled močnega sovražnega artilerijskega ognja.

Južno od Neuve Chapelle še drže Angleži dele naših sprednjih jarkov, ki se nahajajo od predvčerajšnjih bojev v njihovih rokah. Borba še traja.

Severno od Arrasa, pri Ablainu in Neuwillu, smo zavrnilo francoske napade z velikimi izgubami za nasprotnika.

Pri Aillyju in v Pretrskem gozdu so se razvili neznatni pehotni boji.

Naše zračne ladje so z uspehom napadle vojni pristanišči Dover in Calais.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji v Flandriji. — Zavrtnjeni francoski napadi v Argonih in v Pretrskem gozdu.

Veliki glavni stan, dne 18. maja.

Zapadno bojišče. Severno od Yperna, ob kanalu pri Steenstraate in Het Sasu, je včeraj vladal mir. Na vzhodnem bregu Kanala, jugovzhodno od Boesiage, so se na posamnih točkah razvili boji, ki še trajajo. Južno od Neuve Chapelle so Angleži včeraj in danes ponoči zaman poskušali, da bi še nadalje pridobili na tleh. Vse napade smo odbili z močnimi izgubami za sovražnika.

Ponovni francoski napadi na Loretski višini pri Ablainu in zapadno od Soubeza so se ponesrečili. Ujeli smo 170 mož.

Pri Aillyju smo ustavili infanterijske napade. Francoski naval v Pretrskem lesu se je razbil ob našem ognju iz boka.

Vrhovno armadno vodstvo.

Tedenske novice.

(Oklic.) Pri zavezniških četah, stoječih na bojnem polju, obstoja zelo velika in nujna potreba po cigaretah, cigarah, cigaretne tobaku, tobaku za pipe, cigaretne papirju, pipah i. t. d. Obračamo se torej ponovno na vedno izkazano požrtvovalnost patriotičnega kranjskega prebivalstva s prošnjo, da vpošlje v binkoštnem tednu, posebno še na oba binkoštna praznika po možnosti mnogo cigaret, tobaka i. t. d., in sicer ali potom občinskih uradov ali pa neposredno na nabiralnico daril v naturalijah pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani, Simon Gregorčičeva ulica št. 20, ki bo darila takoj odposlala, kamor so namenjena.

(O določitvi dnevov, ob katerih je dovoljena prodaja mesa in obrtniško oddajanje mesnih jedi.) Na podlagi § 2. ministrskega ukaza z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 113, o zagotovitvi preskrbe z mesom, zaukazuje deželna vlada tako: § 1. Prodaja mesa, sirovega in pripravljalnega (kuhanega, pečenega, prekajenega i. dr.) ter obrtniško oddajanje jedi, ki obstoje povsem ali deloma iz mesa, je dovoljeno samo ob nedeljah, ponedeljkih, sredo, četrtek in sobotah. Z mesom se razumeva goveje, telečje, svinjsko in kurje meso, izvzemši klobase in notranje organe zaklanih živali, kakor pljuča, jetra, ledice, vranice, možgane in dr. § 2. Prestopki tega razglasa se kaznujejo po § 7. ministrskega ukaza z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 113. § 3. Ta odredba dobi moč z dnem razglasitve.

(Prepoved nakupovanja živine potovaje od hiše do hiše.) Na podlagi § 4. ministrskega ukaza z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 115, zaukazuje deželna vlada tako: § 1. Nakupovanje živine potovaje od hiše do hiše je po vsej vojvodini Kranjski od 14. maja 1915 naprej prepovedano. § 2. Prestopki te prepovedi se bodo kaznovali po § 10. ministrskega ukaza z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 115.

(Popisovanje ovsa.) Vsled oblastvene odredbe se imajo popisati zaloge ovsa po stanju dne 21. maja. Ta posel bodo v Ljubljani izvršile tri komisije, in sicer za mesto v mestni posvetovalnici na magistratu dne 20. in 21. maja, za Spodnjo Šiško v bivši šišenski občinski hiši dne 21. maja, za Barje, vštrevši Karolinsko ozemlje dne 21. maja v šoli na Karolinski zemlji. Vse tri komisije uradujejo od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. Popisovalo se bo s posebnimi nazonilnicami, katere se lahko takoj pred komisijo izpolnijo, sicer pa jih je pravilno izpolnjene najkasneje do 24. maja vrniti mestnemu magistratu, oziroma pristojni komisiji. Vsakega, ki napačno pove, kaj zamolči in utaji, ali pa neprozno popiše, zadenejo ostre zaporne in denarne kazni.

(Prijavljanje črnovojnikov, ki so služili, a so bili odposlani na dopust.) Po odloku ministrstva deželne brambe z dne 16. aprila 1915 se morajo ne glede na vrsto orožja vsi tisti črnovojniki, ki so bili radi kake bolezni (kake hibe) do superarbitracije ali radi nadštevilnega stanja odposlani na do-

pust (v neaktivno razmerje) in ki radi tega ali radi kakega drugega razloga še niso odšli pod orožje, takoj in tudi takrat priglasiti, če so se že svojčas priglasili. Oproščeni od te prijave so le taki črnovojniški obvezanci, ki so bili že superarbitrirani med svojo črnovojniško dolžnostjo ali ki so bili oproščeni od črnovojniške službe.

(Vojaški dopusti za dela v vinogradih.) Deželna vlada je razposlala c. kr. okrajnim glavarstvom sledeči odlok: Z ozirom na tukajšnji razpis z dne 13. marca t. l., št. 5830, o dovoljevanju dopusta za obdelovanje polja se naznanja c. kr. okrajnim glavarstvom vsled razpisa c. kr. poljedelskega ministrstva z dne 5. maja t. l., št. 19.348, da je c. kr. ministrstvo za deželno brambo sporočilo c. kr. poljedelskemu ministrstvu z dopisom z dne 27. aprila t. l., VII, št. 5919, da se smejo tudi vinogradnikom (vinogradskim delavcem) dovoliti dopusti najdalje za 14 dni. Začetek dopusta določijo deželnobrambni oddelki c. kr. vojaških poveljstev dogovorno s političnimi oblastvi I. stopnje na podstavi krajevnih razmer. Podobno odredbo je ukrenilo c. in kr. vojno ministrstvo z dopisom z dne 29. aprila t. l., odd. 10., št. 24.778. Ž njo se je naročilo vojaškim poveljstvom, naj začetek dopusta določijo sporazumno s političnimi oblastvi I. stopnje na podstavi krajevnih razmer. O tem se obveščajo c. kr. okrajna glavarstva s pripombo, da je deželna vlada sporočila c. in kr. vojaškemu poveljstvu v Gradcu I. na tozadevno vprašanje dne 8. maja t. l., št. 10.642, da bo z ozirom na različne razmere glede rasti dovoliti dopuste vinogradnikom v političnem okraju postojnskem za čas od 25. maja do 7. junija, v političnih okrajih litijskem, krškem, novomeškem, črnomaljskem in kočevskem pa za čas od 1. do 14. junija.

(Vojna pošta mora radi našega prodiranja počasneje poslovati.) C. kr. koresp. urad poroča iz vojnega časnikarskega stana: Vsled odločnega pritiska naših zmagovitih armad za poraženimi ruskimi armadnimi množicami bo vojna pošta počasneje poslovala. Vojni poštni uradi se s četami pomikajo hitro naprej. Oddaljujejo se vsak dan bolj od svojih izhodnih točk, prilik za oddajo pošt je manj, težave glede na pošiljatve so občutne. Z ozirom na velikansko množino vsakdanje pošte, okroglo dva milijona pisem vsak dan, se umevno nakupiči delo, kakor hitro se zapusti pot po tračnicah in je promet navezan na podrte ceste in na slaba poljska pota. Najidealnejša poštna služba bi se naprej hitečim četam zdela komaj blagodejna, ker so na poštni stvari najmanj pozorne. Z ozirom na sedanje razmere se morajo poštni pošiljatve omejiti začasno na pismena obvestila in se mora prekiniti pošiljatev zavojev, pošiljatev vzorcev in in denarnih pisem, katere pošiljatve se zdaj zadržijo tako na pošiljalnih progah kakor tudi pri domačih poštnih uradih, da se odpošljejo, ko dovolijo razmere uspešno dostavitev.

(Nove dvekrone bankovce) izda, kakor poročajo češki listi, avstrijsko-ogrška banka. Sedanji bankovci bodo »vpoklicani«.

(Prebiranje v letih 1878—1890 ter 1892—1894 rojenih črnovojnikov.) Zopetno zbiranje v letih 1878 do 1890 ter 1892 do 1894 rojenih črnovojnikov se vrši dne: 25. maja v Kočevju za sodni okraj Kočevje, 26. maja v Ribnici za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče; 28. in 29. maja v Črnomlju za sodna okraja Črnomelj in Metlika; 30. in 31. maja v Rudolfovem za sodna okraja Rudolfovo in

Trebnje, 2. junija v Žužemberku za sodni okraj Žužemberk; 4., 5. in 6. junija v Ljubljani za sodni okraj Ljubljanska okolica, 7. junija na Vrhniki za sodni okraj Vrhnika; 9., 10. in 11. junija v Kamniku za sodna okraja Kamnik in Brdo; 25., 26. in 27. maja v Radovljici za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora; 28., 29. in 30. maja v Kranju za sodna okraja Kranj in Tržič, 31. maja in 1. junija v Škofjiloki za sodni okraj Škofjaloka; 3., 4., 5. in 6. junija v Litiji za sodni okraj Litija, 8. in 9. junija v Višnji gori za sodni okraj Višnja gora; 11. junija v Krškem za sodna okraja Krško in Rateče, 13. junija v Kostanjevici za sodni okraj Kostanjevica, 15. junija v Mokronogu za sodni okraj Mokronog; 1., 2. in 3. junija v Postojni za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica, Senožeče in Vipava; 4. in 5. junija v Logatcu za sodne okraje Logatec, Lož in Cerknica, 6. junija v Idriji za sodni okraj Idrija.

(Prepoved konje z razvidnicami odstraniti iz njihovih nabornih krajev.) Z ukazom c. kr. ministrstva za deželno bran z dne 30. julija 1914, drž. zak. št. 179, se je izdala prepoved, konje z razvidnicami odstraniti iz njihovih nabornih okrajev. Na to se opozarja občinstvo, osobito posestnike konj, s pristavkom, da se prestopki te prepovedi kaznujejo z denarjem do 600 K, s katero globo se lahko združi zapor do enega meseca.

(Sprejem v kadetnice.) Z začetkom šolskega leta 1915/16 (sredi septembra) se bodo sprejemali aspiranti z namembo za c. kr. deželno brambo v I., II. in III. letnik ene izmed pehotnih kadetnih šol za v državnem zboru zastopana kraljestva in dežele in v I. letnik konjeniške kadetnice. Sprejem v druge kot zgoraj označene letnike je nedopusten. Sprejemni pogoji se nahajajo v „Predpisih o vsprejemu aspirantov c. in kr. kadetne šole“ (izdaja iz leta 1900 z dodatki iz leta 1902 in 1905). Prošnje je vlagati najkasneje do 20. julija t. l. Sprejem onih, ki so pri črnovojniškem izbiranju spoznani za sposobne za črnovojniško službo z orožjem, kakor tudi onih, ki so že potrjeni je izključen. Natančnejši podatki so razvidni iz tozadavnega razglasa, ki se objavi te dni v uradnem listu „Laibacher Zeitung“ in ki je tudi na vpogled pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih, pri mestnem magistratu v Ljubljani in pri ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. deželne vlade.

(Potovanje v Romunijo.) Potujoče občinstvo se opozarja, da je prebivalcem naše države od 14. maja t. l. (1. maj starega štetja) začenski, le tedaj dovoljen vstop in potovanje v Romunijo, če imajo potni list, ki je vidiran od kakega romunskega diplomatskega ali konzularnega zastopstva.

Razne stvari po svetu.

(Nemci v Rusiji.) Glasom statističnih podatkov iz leta 1912. je bilo v tem letu na Ruskem 1 milijon 800 tisoč Nemcev. Izmed teh jih je prebivalo 1,720.000 v evropskih pokrajinah, 80.000 pa v azijskih. 25.000 Nemcev je živelo v mestih, ostali pa na deželi. V Petrogradu je število Nemcev znašalo 3% celokupnega mestnega prebivalstva. Največ Nemcev je bilo naseljenih v samarski guberniji, namreč 84%, 210.000 Nemcev je bilo zaposlenih v kmetijstvu in gozdarstvu, 90.000 v raznih obrtih, 40.000 v rokodelstvu, 25.000

pa v trgovini. Ruska statistika navaja med Nemci 12.000 učiteljev, 5500 lekarnarjev, 5000 uradnikov in in 3000 umetnikov.

(Smrtna obsodba vojaka v Gradcu.) Pred graškim domobranskim divizijskim sodiščem je bil 28. m. m. obsojen infanterist Ivan Popodi iz Trbiža zaradi ropa na smrt na vešalih. Popodi je bil rojen l. 1889. ter je služil pri domobranskem polku št. 4. Bil je že večkrat kaznovan, dvakrat tudi zaradi tatvine. V septembru lanskega leta je bil vsled psihične degeneracije superarbitriran. Kmalu nato pa je ukradel v neki gostilni v Trbižu posestniku Lorencu Schilcherju 200 K, za kar je bil obsojen v Celovcu na šest mesecev težke ječe. Pri naknadnem naboru v decembru so ga zopet potrdili in je 8. februarja t. l. vstopil zopet k vojakom, in sicer pri istem polku v Vrbi na Koroškem. 20. februarja je dobil pardnevni dopust za potovanje v Gradec. Ker pa ni imel denarja, se je preoblekel v civilno obleko in oropal na poti iz gostilne posestnika Frana Grilla, ki si je hotel kupiti kravo in je imel v ta namen večjo vsoto denarja pri sebi. S silo ga je vrgel na tla, ga davil in mu vzel denarnico z 212 K. Hotel mu je ukrasti tudi uro, a to ni šlo. Napadalec je nato zbežal. Sum je kmalu padel nanj ter so našli pri preiskavi njegovega ležišča v vojašnici v zglavju denarnico s 192 kronami. — Pri razpravi se je Popodi izgovarjal na vse načine, a zdravniška izvedenca sta izpovedala, da je pač degeneriran človek, ni pa na umu bolan. Sodišče ga je obsodilo po § 483. v. k. z. zaradi ropa v vporabo § 487. na smrt na vešalih in izključenje iz armade. Ta smrtna obsodba je od začetka vojne prva v Gradcu in prva obsodba na smrt zaradi ropa v vsej Avstriji.

(Število borilcev v sedanji svetovni vojski.) „Journal de Genève“ piše: Začetkom vojne je štela angleška vojska 4 divizije. Začetkom leta 1915 pa se je borilo že 10 divizij v fronti. Ta vojska se neprestano ojačuje. Koncem aprila bo štela angleška vojska 700.000 mož, upati pa je, da se bo to število s sedaj še vejbajočimi novinci spolnilo na 800.000 mož. Moči zaveznikov so po novjšem računu sledeče: Anglija 1,700.000 (?), Rusija 7,000.000, Francija in kolonije 3,800.000, Belgija, Srbija in angleške kolonije 500.000 mož, skupaj torej okrog 13,000.000 mož. — Temu nasproti postavi v tem trenutku Avstro-Ogrska 4,500.000, Nemčija 5,700.000 mož, k čemer se morajo prišteti še turške moči. Čeprav se ne ve nič natančnega o turških močeh, se jih lahko ceni na 1,500.000 mož. Razmerje med zavezniškimi močmi in močmi tripleentente je toraj sledeče: 11,700.000 mož proti 13,000.000 mož. Vendar ne odločuje kvantiteta, kakor piše list, marveč kvaliteta.

(Vojaške besede.) Beseda rekrut izvira iz francoske besede recrue, ki znači naraščaj. Granatnik je bil oni, ki je metal ročne granate. Beseda granata prihaja iz latinske granum, zrno, ker je bila to kroglica, napolnjena z zrni smodnika. Pionir prihaja od francoske besede pion, kar znači pešca. Huzar je madžarsko dvajseti, ker je ogrski kralj Marko Korvin ukazal, da mora biti vsak dvajseti vojak jezdec. Dragonci so srednjeveški dragonarii, papeški suličarji, ki ki so imeli na kopju praporček z zmajem. Hulan pomenja tatarsko mladenič. Kirazirji so imenovani po francoskem cuirasse. Cuir je koža in kiras je bil prvotno oklep iz kože.